

Liikuntapaikkaselvitys

Elinvoimalautakunta 26.11.2024
2794/12.04.01.00/2024

Valmistelu ja lisätiedot

Vapaa-aikajohtaja Minna Särelä, liikuntapalveluiden päällikkö Marjo Rantala, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon kaupungin talousarviossa 2024 todetaan liikuntapalveluiden osalta: ”Liikuntapaikkojen verkoston nykytilasta tehdään selvitys sekä koostetaan näkemystä tulevaisuuden liikuntapaikkatarpeista jatkokehittämistä varten.”

Porvoon kaupungin elinvoiman toimialan vapaa-ajan palvelualue pyysi 21.5.2024 Tarjouspalvelu.fi -portaalissa julkaistulla hankintailmoituksella (290/02.08.00/2024) tarjouksia liikuntapaikkaselvitystyön tekemisestä. Määräaikaan 4.6.2024 klo 12.30 mennessä jätettiin yhteensä yhdeksän (9) tarjousta. Liikuntapaikkaselvitystyön tekijäksi valittiin korkeimmat vertailupisteet saanut FCG Finnish Consulting Group Oy.

Liikuntapaikkaselvitys tehtiin FCG Finnish Consulting Group Oy:n asiantuntijatyönä heinä-lokakuussa 2024. Tehtävänä oli laatia selvitys kaupungin alueella sijaitsevista liikuntapaikoista huomioiden liikuntapaikkojen nykytilanne sekä kaupungin päätökset nykyisten liikuntapaikkojen kehittämisestä ja uusien rakentamisesta. Lisäksi toimeksianto piti sisällään vision laatimisen kaupungin tulevasta liikuntapaikkaverkosta, ottaen huomioon kaupungin väestömuutokset, kuntalaisten sekä liikuntayhdistysten liikuntatarpeet ja –toiveet, kaupungin koulujen ja päiväkotien palveluverkon tarpeet ja toiveet, eri liikuntalajien ja käyttäjäryhmien liikuntapaikoille asettamat vaatimukset sekä taloudelliset realiteetit.

Kaupungin alueella sijaitsevia liikuntapaikkoja ovat kaupungin hallinnoimat sekä kaupungin alueella toimivien yhdistysten ja yksityisten yritysten ylläpitämät ja/tai hallinnoimat sisä- ja ulkoliikuntapaikat, jotka soveltuvat tai joita käytetään eri urheilulajien ja omatoimisen liikunnan harjoittamiseen.

Konsulttityö sisälsi seuraavat tehtäväkokonaisuudet:

1. Tiedonhaku tilaajan osoittamista lähdeaineistoista, ja tämän tiedon koostaminen.
2. Kuntalaisten ja yhdistysten osallistamiseen tarvittavien kyselyiden sisältöpohjien laatiminen ja osallistamistilaisuuksien (2 kpl) järjestäminen.
3. Selvityksen laatiminen nykyisestä liikuntapaikkaverkosta sisältäen kaupungin päättämät uudet ja kunnostettavat kohteet.
4. Vision laatiminen kaupungin tulevasta liikuntapaikkaverkosta.
5. Ohjausryhmän yhteistyökokoukset ja ohjausryhmän kokousten sihteerinä toimiminen.

6. Työn päätyttyä selvityksen ja vision esittely elinvoimalautakunnassa.

Selvityksen pääsisältöjä ovat:

- Nykyisten liikuntapaikkojen määrä ja sijainti sekä niiden soveltuvuus eri käyttäjäryhmille ja lajeille.
- Liikuntapaikkojen saavutettavuus ja esteettömyys.
- Vertailutietoa liikuntapaikoista suhteessa eri lajiryhmiin ja niiden tarpeisiin.
- Liikuntapaikkojen ryhmittely saavutettavuuden ja käyttötarkoituksen perusteella.

FCG toteutti työn yhdessä kaupungin vapaa-aikapalveluiden ja liikuntapalveluiden sekä laajan ohjausryhmän kanssa yhteistyössä kasvun ja oppimisen toimialan ja kaavoituksen kanssa. Ohjausryhmän lisäksi työhön osallistuivat kaupunkilaiset, seurat ja yhdistykset sekä oppilaitokset kyselyiden kautta sekä kahdessa selvitystyön yhteydessä järjestetyissä osallistamistilaisuuksissa.

Kyselyissä kartoitettiin kuntalaisten ja liikuntayhdistysten näkemyksiä Porvoon liikuntapaikkojen nykytilasta ja kehittämistarpeista. Kyselyiden avulla on saatu arvokasta tietoa siitä, miten liikuntapaikkoja tulisi kehittää vastaamaan paremmin eri käyttäjäryhmien tarpeita. Kyselyiden ja tilaisuuksien tuloksia hyödynnetään tulevaisuudessa ja ne auttavat kohdentamaan kehittämistoimenpiteitä tarkemmin kuntalaisten ja liikuntayhdistysten tarpeiden mukaisesti.

Porvoon liikuntapaikkaverkkoa halutaan kehittää vastaamaan asukkaiden tarpeita tasapuolisesti, jotta se sopii kaikenikäisille, on monipuolinen ja monikäyttöinen, vastaa väestökehityksen tarpeisiin, sekä luo yhteisöllisyyttä ja edellytyksiä liikkuvaan elämään.

FCG:n selvityksen mukaan liikuntapaikkaverkon kehittämisessä tulisi huomioida seuraavat yleiset perusteet:

- suorituspaikan kunto ja tarvittavat korjaukset
- käyttäjäpalautte
- kasvavat lajit ja käyttöasteen seuranta
- kilpastandardit menestyvillä lajeilla
- esteettömyys
- laajemmat kehityshankkeet
- yhdyskuntarakenteen kehitys ja tulevaisuuden suunnitelmat (yleiskaava yms.).

Tulevaisuuden liikuntapaikkakehittämisessä tulisi painottaa erityisesti asukasmäärältään kasvavia alueita ja panostaa monipuolisiin liikuntakeskuksiin ja aluekeskuksiin, kuten Kokkonniemen liikuntakeskukseen sekä koulujen ja päiväkotien yhteydessä toimivien liikuntapaikkojen hyödyntämiseen. Vähällä käytöllä olevien ja huonokuntoisten liikuntapaikkojen käyttöedellytyksiä tulisi tarkastella, ja parantaa säilytettävien liikuntapaikkojen laatua ohjaamalla niihin investointeja.

Liikuntapaikkaselvityksessä nykyiset liikuntapaikat on luokiteltu käytön, monipuolisuuden, sijainnin ja suoritustason (mestaruustaso, kv-kisat, seurataso vai harrastajat) perusteella A-D luokkiin. Huomioitavaa on, että selvityksessä oleva liikuntapaikkojen luokittelu ei ole toimenpideohjelma itsessään, vaan sen tehtävä on antaa pohja liikuntaverkon strategiselle kehittämiselle.

Ennen liikuntapaikkakohtaisia lakkautus- tai investointipäätöksiä tarvitaan vielä kohdekohtaista lisätietoa mm. kunnostus- ja muista investointitarpeista sekä ylläpitokustannuksista. Lisäksi tarvitaan liikuntapaikkaverkoston yhteensovittamista maankäytön suunnittelun sekä kasvun ja oppimisen toimialan palveluverkon kanssa, ja tulevan yhdyskuntarakenteen kehittämisen huomioimista liikuntapaikkaverkoston kehittämisessä.

Apulaiskaupunginjohtaja

Merkitään liikuntapaikkaselvitys tiedoksi.

Elinvoimalautakunta päättää käynnistää liikuntapaikkakehittämisen pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS). Suunnitelma laaditaan poikkihallinnollisesti ja yhteensovitetaan maankäytön suunnitelman (MATSU) kanssa. Suunnitelmassa linjataan liikuntapaikkaverkoston kehittämisestä, mahdollisista käytöstä poistettavista liikuntapaikoista sekä tulevasta liikuntapaikkarakentamisen priorisoinnista.

Liikuntapaikkaselvitystä ja sen lähdemateriaaleja hyödynnetään liikuntapaikkakehittämisen pitkän tähtäimen suunnitelman tausta-aineistoina.